

TARİHE YOLCULUK

#Sosyobüsduracı

#yavuzkorkmaz

5. Sınıf

Karadeniz

Frigler
Hititler
ANADOLU

İyonlar
Lidyalılar

Akdeniz

Urartular

Asurlar
MEZOPOTAMYA
Babiller
Fırat Nehri
Dicle Nehri
Sümerler

Anadolu

Yunanca "güneşin doğduğu yer" anlamına gelen anatolia sözcüğünden türemiştir.

Mezopotamya

Fırat ve Dicle nehirleri arasında kalan bölgeye denir. "iki nehir arasındaki topraklar" anlamına gelir.

Anadolu'da
Kurulan Uygarlıklar

- ↳ Hititler
- ↳ Frigler
- ↳ Lidyalılar
- ↳ İyonlar
- ↳ Urartular

Mezopotamya'da
Kurulan Uygarlıklar

- ↳ Sümerler
- ↳ Asurlar
- ↳ Babiller

Basra Körfezi

Yavuz KORKMAZ

TARİHE YOLCULUK

2

#sosyobüsdurağı #yavuzkorkmaz

5. sınıf

Tarih

Geçmişte yaşanan olayları yer ve zaman göstererek sebep - sonuç ilişkisi içerisinde inceleyen bilim dalıdır.

Çağ

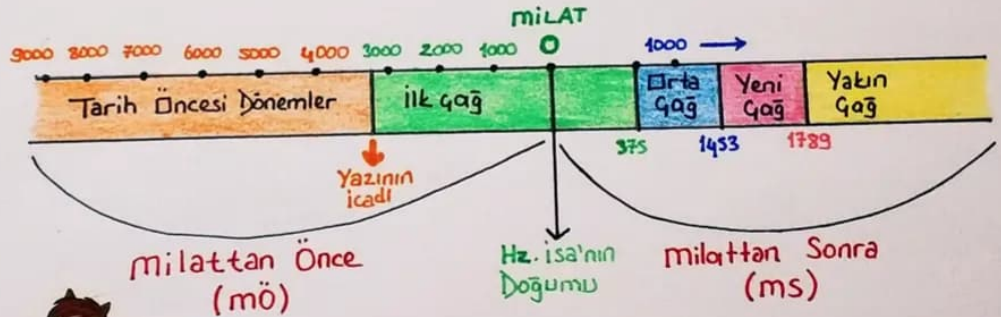
Başlangıcı ve sonu belli olan tarihte ayrı bir özelliğe sahip zaman dilimleridir.

Yüzyıl

Tarihte her yüz yıllık döneme denir.

Milad

Hız. İsa'nın doğumuna milad denir. Başlangıcı olarak kabul edilen milad, 0 (sıfır) olarak gösterilir.

Not

Tarihi çağlar yazının icadı ile başlar. Yazı, Sümerler tarafından mÖ 3200'lü yıllarda bulunmuştur.

Sosyobüs Bilgi

Bir tarihin hangi yüzyıla ait olduğunu bulmak için verilen tarihin son iki rakamı silinir ve kalan rakam veya sayıya +1 eklenir.

~~2021~~ → 20 + 1 = 21
2021 yılı 21. yüzyıldadır.

Yavuz KORKMAZ

TARİHE YOLCULUK

3

#sosyobüsluragi #yavuzkorkmaz

5. Sınıf

Anadolu Uygarlıkları

HİTİTLER

Başkent ~ Hattuşaş (Boğazköy)

- ↳ Anadolu'da kurulan ilk medeniyettir.
- ↳ Başkent Hattuşaş, günümüzdeki Çorum ilindedir.
- ↳ Hititlerde devlet **kral** tarafından yönetilirdi. **Tavananna** adı verilen kraliçe de yönetimde söz sahibiydi.
- ↳ Kral, **pankuş** denilen meclise karşı sorumluydu.
- ↳ Hititler, yaşadıkları önemli olayları **anal** denilen yıllıklara yazmışlardır. (Tanrılara hesap vermek için)
- ↳ Hititlerde çok tanrılı din anlayışı vardı. Bu yüzden Hititler zamanında Anadolu'ya **Bin Tanrılı il** denirdi.
- ↳ Hititler; heykelticilik, demircilik ve kabartma işlerinde gelişmişlerdir. (**Yazılı kaya** ve **ivriz** kabartmaları)

Kadeş Antlaşması

Hititler X Mısırlılar

Hititler ile Mısırlılar, Suriye'ye hakim olmak için savaşmışlardır. Bu savaş sonrası **Kadeş Antlaşması** imzalanmıştır.

Hititler
(III. Hattuşili)

Mısırlılar
(II. Ramses)

Not

Kadeş Antlaşması, tarihte bilinen ilk yazılı antlaşmadır.

Yavuz KORKMAZ

TARİHE YOLCULUK

4

#sosyobüsdurağı #yavuzkorkmaz 5. sınıf

FRIGLER

Başkent ~ Gordion (Patlı)

- ↳ Başkent Gordion günümüzdeki Ankara ilindedir.
- ↳ En önemli kralları Midas'tır. En önemli tanrıları bereket tanrısı Kibele'dir.
- ↳ Frigler, tarım ve hayvancılığa çok önem vermişlerdir. Öküzünü öldürenler ve sabanını kıranlar ölümlerle cezalandırılmıştır.
- ↳ Tapates, adı verilen halı ve kilim dokumalarıdır.
- ↳ Fibula denilen çengelli iğneyi bulmuşlardır.
- ↳ Friglerde madencilik ve ticaret gelişmiştir.

Not

Friglerin tapates dokumaları dokumacılık alanında geliştiklerini fibula yapmaları madencilik alanında geliştiklerini gösterir.

Sosyobüs Gezi

Eskişehir, Kütahya ve Afyon il sınırları içerisinde yer alan Frig Vadisi'ni mutlaka görmelisiniz...

LİDYALILAR

Başkent ~ Sard (Salihli)

- ↳ Başkent Sard günümüzdeki Manisa ilindedir.
- ↳ Efes'ten Ninova'ya kadar uzanan Kral Yolu'nu yapmışlardır. Kral yolunu ticaret amacıyla kullanmışlardır.
- ↳ Ticareti kolaylaştırmak için parayı bulmuşlardır.
- ↳ Paranın bulunması ile alışveriş kolaylaşmıştır.
- ↳ Lidyalılar, ordularında paralı asker kullanmışlardır.

Not

Lidyalılar, parayı yapmak için altın, gümüş ve elektrolit kullanmışlardır.

Yavuz KORKMAZ

TARİHE YOLCULUK

5

#sosyobüsdurağı #yavuzkorkmaz 5. Sınıf

İYONLAR

- Ege Denizi kıyısında kurulan İyonlar, şehir devletleri halinde yaşamışlardır.
- Bazı şehir devletleri : Efes, Milet, Foça...
- Deniz ticareti ile uğraşmışlardır ve koloniler kurmuşlardır.
- İyonlarda özgür düşünce ortamı vardır.
- Özgür düşünce ortamının etkisiyle bilimsel gelişmelere önem vermişlerdir.
- Bu dönemde birçok bilim adamı yetişmiştir.

Tales ~ filozof

Hipokrat ~ tıp biliminin kurucusu

Pisagor ~ matematik bilgini

Herodot ~ tarih biliminin kurucusu

- İyonlar, Fenike alfabesini geliştirerek Latin Alfabesi'nin gelişimine katkı sağlamışlardır.
- İyonlara ait olarak Efes Antik Kenti ve Artemis Tapınağı bulunmaktadır.

URARTULAR

Başkent ~ Tuşpa (Van)

- Urartular, taş işçiliğinde ileri gitmişlerdir.
- Van'a su getirmek amacıyla yaptıkları Şamran Kanalı günümüze kadar ulaşmıştır.
- Urartular' öldükten sonraki yaşama inandıkları için mezarlarını ada biçiminde yapmışlar ve ölen kişinin eşyalarını mezarlarının içine koymuşlardır. (Ahiret inancı vardır)
- Madencilik ve mimari gelişmiştir.
- En önemli eserleri Van Kalesi'dir.
- En önemli tanrıları savaş tanrısı Haldi'dir.

Yavuz KORKMAZ

TARİHE YOLCULUK

6

#sosyobüsduragi #yavuzkorkmaz

5. Sınıf

Sümerler'in buluşları

- Gıvi yazısı
- Tekerlek
- Ay yılı esaslı takvim
- Üçgenin iç açılarının toplamı 180'dir.

Mezopotamya Uygarlıkları

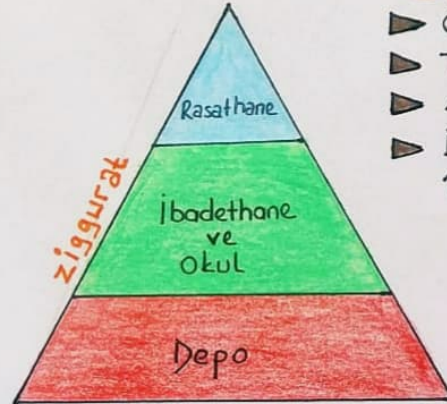
SÜMERLER

- ↳ Mezopotamya'da kurulan ilk uygarlıktır.
- ↳ Site denilen şehir devletleri halinde yaşamışlardır.
- ↳ Sitelerin başında Patesi denilen krallar vardı.

Site yöneticisi Patesi :

- ↳ Sümerler, yazıyı bulan ilk uygarlıktır.
- (Gıvi yazısı)
- ↳ Yazının bulunması ile tarihi çağlar başlamıştır.
- ↳ Tekerleği bularak ulaşımı kolaylaştırmışlardır.

- ↳ Sümerler, ziggurat adını verdikleri tapınaklar inşa etmişlerdir.
- ↳ Zigguratların üst katlarını Rasathane (gözlemevi) olarak kullanmışlardır.
- ↳ Ay'ın ve Güneş'in hareketlerini gözlemlemiş ve Ay Yılı Esaslı Takvim hazırlamışlardır.
- ★ Bu durum astronomi alanında geliştiklerini gösterir.
- ↳ En eski yazılı destan olan Gilgamesh Destanı'nı yazmışlardır.

Yavuz KORKMAZ

TARİHE YOLCULUK

7

#sosyobüsdurağı #yavuzkorkmaz 5. Sınıf

BABİLLER

Başkent ~ Babil

- ↳ Babil'in en önemli hükümdarı **Hammurabi**'dir.
- ↳ Hammurabi, kendi adını taşıyan **Hammurabi Kanunları**'nı yapmıştır. Bu kanunlar **kısasa kısas** esasına dayanıyordu.

★ Bu kanunlar ilk anayasa olarak kabul edilir.

Kısasa kısas

Yapılan bir kötülüğün aynısını, o kötülüğü yapan kimseye yapmak

Babil'in Eserleri

- ▶ Babil'in Asma Bahçeleri (Dünyanın 7 harikasındandır)
- ▶ Babil Kulesi
- ▶ İhtar Kapısı (kapının bir bölümü günümüzde Berlin'de sergileniyor.)

ASURLAR

Başkent ~ Ninova

- ↳ Asurlar'ın en önemli hükümdarı **Asurbanipal**'dir.
- ↳ Asurlar, Anadolu'da **Karum** adı verilen ticaret merkezi kurmuşlardır.
- ↳ Anadolu'da **Kultepe (Kayseri)**, **Alışar**, **Boğazköy** ticaret merkezlerinden bazılarıdır.
- ↳ Asurlar, ticaretin etkisiyle Anadolu'yu yazı ile tanıştırmışlardır.
- ★ Anadolu'ya yazıyı Asurlar getirmiştir.

- ↳ Ninova'da tarihte bilinen ilk kütüphane olan **Ninova Kütüphanesi**'ni yapmışlardır.

Yavuz KORKMAZ